

Certifieringsregel för

Brunnsbore

- Behörighet AB
- Behörighet B

Förord

Certifiering innebär bestyrkande från en oberoende tredjepart att personen uppfyller krav i standard eller annan form av specifikation. Certifiering av personer vid RISE baseras på standarden SS-EN ISO/IEC 17024.

Denna certifieringsregel anger villkor för certifiering av Brunnsborrhare.

Certifieringsregeln är framtagen med hjälp av en referensgrupp där SGU är representerade. Referensgruppen består av relevanta intressenter i den aktuella branschen. Revidering av certifieringsregeln kan bli aktuell som en följd av erfarenheter av certifieringsregelns tillämpning. RISE äger certifieringsregeln.

I Sverige råder stor frihet på arbetsmarknaden för många yrkesgrupper att verka utan krav på yrkesbevis eller krav på fackutbildning. Genom att vi på RISE blir anlitate för att utföra oberoende granskningar och att ställa ut certifikat, kan vi på så sätt hjälpa till att validera och kvalitetssäkra yrkeskompetenser. Detta ger en ökad trovärdighet för yrkesutövarna, samtidigt som det kan skapa visshet för de certifierades uppdragsgivare.

Borås 2021-03-04

Stina Broberg Bergkvist

RISE Research Institutes of Sweden AB
Certifiering

Huvudkontor:
Box 857
SE-501 15 BORÅS
Sweden

Telefon +46 10 516 50 00
Fax +46 33 13 55 02
E-mail info@ri.se
Internet www.ri.se

Personcertifiering nås via
Box 553
SE-371 23 KARLSKRONA
Sweden

Telefon +46 10 516 63 00
Fax +46 455 206 88
E-mail fragor.person@ri.se
Internet www.ri.se/personcertifiering

Innehållsförteckning

Förord	2	
Innehållsförteckning		3
1	Omfattning	4
1.1	Arbetsbeskrivning	4
1.2	Bakgrund	4
1.3	Behörighet	4
2	Krav på utbildning, erfarenhet och kompetens	4
2.1	Utbildning	4
2.1.1	Behörighet Ansvarig Brunnsborrhare (AB)	4
2.1.2	Behörighet Brunnsborrhare (B)	5
2.2	Arbetslivserfarenhet	5
2.2.1	Behörighet Ansvarig Brunnsborrhare (AB)	5
2.2.2	Behörighet Brunnsborrhare (B)	5
2.3	Försäkring	6
2.4	Rapport till SGU	6
3	Certifieringsprocessen	6
3.1	Allmänt	6
3.2	Ansökan	6
3.3	Granskning av ansökan	6
3.4	Examination - tentamen	6
3.4.1	Krav på godkänt resultat	7
3.5	Granskning och beslut	7
3.6	Certifikatets giltighet och årsrapportering	7
3.7	Förnyelse av certifiering	8
3.8	Förändringar i certifieringen	8
4	Övriga villkor för certifiering	9
5	Referenser	9

1 Omfattning

Denna regel omfattar certifiering av personer i rollen som brunnsborrhare. I de fall certifieringsregeln hänvisar till lagar, föreskrifter, standarder etc. så är det alltid den senaste versionen/ändringen som gäller.

1.1 Arbetsbeskrivning

Arbetsuppgiften för en certifierad brunnsborrhare är att utföra borrhning på ett fackmässigt sätt och att skydda vårt grundvatten.

1.2 Bakgrund

Denna certifieringsordning togs ursprungligen fram i samarbete med bland annat SGU, efter att Sveriges riksdag antog ett antal miljömål, varav skyddet av grundvattnet är ett av målen.

Certifiering inom området har funnits sedan början av 2000-talet.

1.3 Behörighet

Behörighet får lämnas för:

- Behörighet Ansvarig Brunnsborrhare (AB)
- Behörighet Brunnsborrhare (B)

2 Krav på utbildning, erfarenhet och kompetens

2.1 Utbildning

Utbildningskraven är olika för de två olika nivåerna.

All utbildning ska styrkas med betygskopior eller motsvarande (gäller ej tentamen enligt pkt 3.4).

2.1.1 Behörighet Ansvarig Brunnsborrhare (AB)

För att kunna bli certifierad för nivå AB krävs:

- Avlagt och bevitnat svetsprov. (Fullt genomsvetsad stumsvets som minst uppfyller betyg 3 enligt International Institute of Welding:s (IIW) 5-gradiga skala för radiografering av svets i stål, dock med avsteget att sammanlagt 50% rotfel är tillåtet. Rotvulsten skall vara så liten som möjligt med hänsyn till att innerutrustningen ej får fastna eller skadas. Likaså skall svetsrågen ej vara större än 2 mm och ha jämna övergångar mot grundmaterialet.) Kravet behöver ej uppfyllas på AB-nivå men det ska finnas någon med godkänt svetsprov inom företaget. "Licensierad svetsare" behöver ej avlägga svetsprov.
- Certifikat/intyg för Heta arbeten. Intyg ska vara giltigt när certifiering beviljas.
- Kurs "Säkerhet på väg", nivå APV3a max 5 år gammalt
- Godkänd tentamen enligt pkt 3.4

2.1.2 Behörighet Brunnsbörare (B)

- Avlagt svetsprov. (Fullt genomsvetsad stumsvets som minst uppfyller betyg 3 enligt International Institute of Welding:s (IIW) 5-gradiga skala för radiografering av svets i stål, dock med avsteget att sammanlagt 50% rotfel är tillåtet. Rotvulsten skall vara så liten som möjligt med hänsyn till att innerutrustningen ej får fastna eller skadas. Likaså skall svetsrågen ej vara större än 2 mm och ha jämna övergångar mot grundmaterialet.)
"Licensierad svetsare" behöver ej avlägga svetsprov.
- Certifikat/intyg för Heta arbeten. Intyg ska vara giltigt när certifiering beviljas.
- Kurs "Säkerhet på väg", nivå APV3a max 5 år gammalt
- Godkänd tentamen enligt pkt 3.4

2.2 Arbetslivserfarenhet

Erfarenhetskravet är olika för de två olika behörigheterna.

Erfarenheten styrks med tjänstgöringsintyg eller annan likvärdig dokumentation. Med intyg menas ett dokument som redovisar den sökandes erfarenhet, men har en annan person än den sökande som intygsgivare. Intygsgivaren kan vara arbetsgivare, uppdragsgivare eller annan betrodd person som har kompetens och möjlighet att utöva insyn i den sökandes yrkesbana. Certifieringsorganet kontrollerar regelbundet med stickprov att intygade uppgifter är med verkligheten överensstämmande.

2.2.1 Behörighet Ansvarig Brunnsbörare (AB)

Den sökande ska med intyg eller med annan verifierbar information styrka praktisk erfarenhet enligt ett av följande alternativ:

- 3 års praktisk erfarenhet som brunnsbörare i arbetsledande eller ansvarig ställning där företaget ska ha utfört minst 30 brunnar/år under 3 år under senaste 5 årsperioden
- arbete inom meriterande område i väsentlig omfattning under de senaste 5 årsperioden.

Exempel på meriterande områden:

- entreprenadbörning (precisionsbörning)
- renovering av borrade brunnar
- RD-pålning (borrpålning)

2.2.2 Behörighet Brunnsbörare (B)

Den sökande ska med intyg eller med annan verifierbar information styrka praktisk erfarenhet enligt ett av följande alternativ:

- 18 månaders praktisk erfarenhet som brunnsbörare med medverkan vid minst 45 brunnar
- medverkan vid sammanlagt 150 börningar
- arbete inom meriterande område i väsentlig omfattning under de senaste 18 månaderna.

Exempel på meriterande områden:

- entreprenadbörning (precisionsbörning)
- renovering av borrade brunnar
- RD-pålning (borrpålning)

2.3 Försäkring

Certifierad borrarers verksamhet ska omfattas av ansvars- och miljöansvarsförsäkring (minst 5 000 000 kr).

2.4 Rapport till SGU

Företaget ska ha gjort lagstiftad rapportering om brunnsborrning till SGU.

3 Certifieringsprocessen

3.1 Allmänt

För att bli certifierad som brunnsborrare behöver aktiviteterna i nedanstående certifieringsprocess följas. Vissa aktiviteter åligger den sökande att utföra och andra aktiviteter åligger RISE att utföra.

3.2 Ansökan

Ansökan sker i följande steg:

- a) Den sökande ansöker om certifiering via ansökan som finns på RISE webbplats under personcertifiering. I och med att ansökan skickas in accepteras "RISE allmänna villkor" och "Generella villkor för personcertifiering" samt RISE hantering av personuppgifter (PUL).
- b) Den sökande faktureras en ansökningsavgift. Oavsett om den sökande uppfyller kraven eller inte, sker det ingen återbetalning.
- c) Den sökande får tillgång till RISE kundportal genom en aktiveringskod som skickas ut efter ansökan. Den sökande loggar in till RISE kundportal och laddar där upp intyg och andra dokument som krävs för bedömning av den sökandes kompetens för certifiering.

3.3 Granskning av ansökan

Vid granskningen av ansökan kontrollerar RISE att ansökan är komplett, och att ansökan kan hanteras inom reglerna. Den sökandes redovisade kompetens bedöms av RISE certifieringsingenjör. Om certifieringsingenjören bedömer att ansökan inte är fullständig behöver den sökande komplettera med ytterligare information eller dokument. Utöver granskning av ansökan krävs att den sökande har skrivit ett godkänt kunskapsprov i regi av RISE (se examination) för att bli certifierad.

3.4 Examination - tentamen

Examination innebär att kandidaten genomgår kunskapsprövning. Prövningen sker i form av tentamen. För att kunna bli certifierad ska denna prövning vara slutförd med godkänt resultat. Denna prövning bokas via RISE eller via utbildningsföretag som RISE har avtal med.

Vid ansökningstillfället får godkänd tentamen vara högst 2 år gammal. Dock kan eventuella väsentliga ändringar i lagstiftning som tillkommer sent, göra att en tidigare tentamen blir inaktuell och att en ny tentamen kan krävas i direkt anslutning till ansökningstillfället.

3.4.1 Krav på godkänt resultat

Kandidaten ska styrka sin kunskap inom området genom att uppnå godkänt resultat på grundläggande tentamen inom juridik och praktisk hydrogeologi. Tentamen består av flervalsfrågor och essäfrågor. Tentamen tillhandahålls av RISE. För att uppnå godkänt resultat ska kandidaten klara 70 % av maxpoängen. Kraven på godkänt resultat gäller vid nyansökan och förnyelseansökan (vid omcertifiering).

Om kandidaten inte uppfyller kraven på godkänt resultat vid tentamen för nyansökan och förnyelseansökan kan omtentamen ske. Omtentamen ska äga rum inom 6 månader från första tentamenstillfället. Efter 3 underkända tentamina måste kandidaten ha ett uppehåll på minst 1 år innan ny omtentamen kan ske. Ny tentamen upprättas vid varje omtentamen.

Vid förnyelse av certifiering har den sökande rätt till förenklad kunskapsprövning under förutsättning att den sökande har arbetat i väsentlig omfattning, minst 30 brunnar/år eller med verksamhet inom meriterande område i väsentlig omfattning.

3.5 Granskning och beslut

När granskningen av kandidatens kompetens är färdigbehandlad lämnas ärendet över till en certifieringsingenjör som inte har varit involverad i handläggningen inför beslut. När beslut är fattat skickar RISE dels beslutsbesked till kandidaten, dels papperskopia på certifikat om kandidaten valt detta alternativ i sin ansökan. Aktuell status i handläggningen av ärendet går alltid att utläsa i kundportalen.

När beslut om certifiering är fattat kan den certifierade kunden logga in på kundportalen för att ladda hem ytterligare kopia på certifikatet. Får kandidaten avslag på ansökan om certifikat redovisas skälen för detta. Kandidaten har möjlighet att överklaga beslut i enlighet med "Generella villkor för personcertifiering".

3.6 Certifikatets giltighet och årsrapportering

Giltighetstiden för certifikatet är fem år. Certifikatet gäller under förutsättning att certifikatsinnehavaren årligen har sänt in årsrapport till RISE som redovisar arbetslivserfarenhet som Brunnsborrhare samt dokument/intyg på eventuellt genomförd fortbildning.

Årsrapportering ska visa antalet borrharingar, minst 30 brunnar/år eller verksamhet inom meriterande område i väsentlig omfattning. Även "nollrapportering" ska lämnas in, det vill säga om certifikatsinnehavaren inte haft några uppdrag eller utbildningar under certifieringsperioden. Certifierad brunnsborrhare, som för enstaka år inte kan redovisa någon aktiv brunnsborrningsverksamhet, kan i vissa fall få beviljad dispens om särskilda skäl föreligger

Den certifierade ska även:

- Under certifieringsperioden uppfylla sin rapporteringskyldighet till SGU.
- Inneha ansvarsförsäkring som innefattar den certifierade borrharen. Ansvarsförsäkring ska finnas tecknad under hela certifieringsperioden.

Det är certifikatsinnehavarens ansvar att bevaka de datum som gäller för årsrapportering och certifikatets giltighet samt att höra av sig till RISE i god tid för årsrapportering och förnyelse av certifikatet. I regel är dock RISE behjälpliga med detta.

För granskning av årsrapport fakturerar RISE en avgift.

3.7 Förnyelse av certifiering

När innevarande certifieringsperiod går ut för ett certifikat har certifikatsinnehavaren möjlighet att certifiera om sig för en ny period. Förnyelse kan göras inom två år efter att tidigare certifiering gått ut. Förnyelsen följer samma process som vid en ny ansökan om certifiering, vilket innebär att den sökande genomgår kapitel 3.2 – 3.5.

Vid ansökan om förnyelse ska den sökande skicka in:

- a) Ansökan om förnyelse, se kapitel 3.2
- b) Årsrapport för det senaste året, se kapitel 3.6
- c) Intyg om genomförd godkänd tentamen, se kapitel 3.4

För att få rätt till förnyelse ska den certifierade under den tidigare certifieringsperioden ha arbetat i väsentlig omfattning, minst 30 brunnar/år eller med verksamhet inom meriterande område i väsentlig omfattning.

Exempel på meriterande områden:

- entreprenadborrning (precisionsborrning)
- renovering av borrade brunnar
- RD-pålning (borrpålning)

Om den sökande inte uppfyller förnyelsekraven kan ansökan istället hanteras som en ansökan om ny certifiering.

3.8 Förändringar i certifieringen

Innehavaren av certifikatet ska utan dröjsmål informera RISE om ändringar i förhållanden som kan påverka förmågan att uppfylla kraven för certifieringen.

3.9 Förändringar i certifieringen

När det sker ändringar i certifieringsregeln som kräver ytterligare utvärdering kommer RISE att informera om vad som krävs av den certifierade för att uppfylla de ändrade kraven.

4 Övriga villkor för certifiering

Det är möjligt att rapportera klagomål mot en person som RISE har certifierat. Klagomålet ska vara skriftligt och ska handla om brister som har en tydlig koppling till kraven i denna certifieringsregel. RISE bekräftar till den klagande om klagomålet är relaterat till aktiviteter som RISE är ansvarig för. Om klagomålet är betydande informerar RISE även den certifierade personen. RISE utreder klagomålet och den klagande får information under utredningens gång. Beslut i klagomålet fattas av en person som inte har varit involverad i det uppdraget som klagomålet avser. Beslutet meddelas den klagande. Civilrättsliga tvister hanteras av domstol. Klagomål mot RISE certifieringsbeslut eller avslag om certifiering hanteras av RISE Certifieringsstyrelse.

Utfärdat certifikat kan återkallas av RISE, tillfälligt eller definitivt, om villkoren för certifieringen inte är uppfyllda. Detta och andra specifika villkor för personcertifiering framgår av ”Generella villkor för personcertifiering” i RISE INFO 2010:33.

En person med giltigt certifikat har möjlighet att marknadsföra detta genom att använda certifieringsmärket eller logotyp från RISE. Villkor för användningen av märken och logotyper framgår av information på RISE webbplats alternativt kan informationen erhållas direkt från RISE. När certifikat upphör att gälla, upphör personens eller företagets rätt att marknadsföra certifikatet.

5 Referenser

SS-EN ISO/IEC 17024   Bedömning av överensstämmelse – Krav på organ som certifierar personer